

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

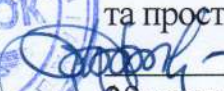
Перший (бакалаврський) рівень

Кафедра/ технологій захисту навколишнього середовища та охорони праці

«Затверджую/ Approve»

Голова НМР факультету урбаністики
та просторового планування

 /Алірза МАМЕДОВ/

28 серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
WORKING PROGRAM OF THE EDUCATIONAL COMPONENT**

Охорона праці та безпека життєдіяльності

(назва освітньої компоненти)

Шифр / code	назва спеціальності, освітньої програми / name of specialty, educational program
052	Політологія, ОП «Політичний менеджмент»

Мова викладання/ Teaching language: англійська/українська

Розробники / Developers:

Федоренко С.В.,

к.т.н.,

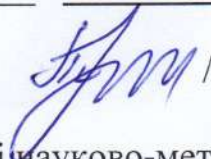
доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри технологій захисту
навколишнього середовища та охорони праці

протокол № ____ від « ____ » _____ 2024 року

Завідувач кафедри

/Тетяна ТКАЧЕНКО/

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол №1 від 28 серпня 2024 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ /EXTRACT FROM THE CURRICULUM PLAN

Шифр / Code	Назва спеціальності, освітньої програми/ name of specialty, educational program	Кількість кредитів ECTS/ ECTS credits.	Форма здобуття ВО / Form of study: денна / full-time										Форма контролю / Form of control	Семестр / Semester	Погодження заступником декана факультету/ Approval by the deputy dean of the faculty
			Всього / Total volume	Кількість годин / Number of hours					Кількість індивідуальних робіт / Number of individual tasks						
				Разом/ Total volume	Аудиторних / Auditory			Самостійна робота / Individual work...	КП/ CP	КР/ CW	РГР/ CGW	Конт.роб/ Ind. task			
					у тому числі/ including	лекції / lectures	лаборатор / laboratory								
052	Політологія	3,0	90	30	14	-	16	60	-	-	-	1	залік	3	
Шифр / Code	Назва спеціальності, освітньої програми/ name of specialty, educational program	Кількість кредитів ECTS/ ECTS credits.	Форма здобуття ВО / Form of study: заочна / full-time:										Форма контролю / Form of control	Семестр / Semester	Погодження заступником декана факультету/ Approval by the deputy dean of the faculty
			Всього / Total volume	Кількість годин / Number of hours					Кількість індивідуальних робіт / Number of individual tasks						
				Разом/ Total volume	Аудиторних / Auditory			Самостійна робота / Individual work.	КП/ CP	КР/ CW	РГР/ CGW	Конт.роб/ Ind. task			
					у тому числі/ including	лекції / lectures	лаборатор / laboratory								
052	Політологія	3,0	90	20	6	-	14	70	-	-	-	1	Залік	3	

**Анотація. Мета та завдання освітньої компоненти/
Abstract. The purpose and tasks of the educational component**

Мета вивчення дисципліни формування у студентів світогляду, заснованого на Концепції сталого розвитку людської спільноти, теоретичній і практичній підготовці майбутніх фахівців з опанування компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю створювати безпечні умови життя і діяльності у різних типах середовищ з урахуванням виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Основні завдання:

Вивчення дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» повинно базуватися на засадах інтеграції теоретичних і практичних знань, отриманих студентами в загальноосвітніх навчальних закладах (природознавство, фізика, хімія, біологія), одержаних при вивченні загальноосвітніх дисциплін та набутому життєвому досвіді.

Забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентам про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформувані необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей та навколишнього середовища.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- Знати основні законодавчі та нормативні акти у сфері охорони праці;
- Знати сучасні інформаційні технології для розробки, організації та управління науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації;
- Знати фізику, електротехніку, електроніку на рівні, необхідному для розв'язання типових задач і проблем охорони праці та безпеки життєдіяльності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- ефективно використовувати з урахуванням фахового контексту та тенденцій до його змін поглиблені теоретичні та практичні знання, які знаходяться на передовому рубежі даної наукової галузі;
- проводити експериментальні дослідження, виконувати кількісну та якісну оцінку їх результатів, систематизувати та формулювати експертно-аналітичні висновки, інтегруючи знання з суміжних дисциплін при розв'язанні наукових проблем в галузі.
- Здійснювати безпечну діяльність.
- Прагнути до збереження навколишнього середовища.
- Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

Пререквізити: на основі загальної середньої освіти.

Посилання на електронний навчально-методичний комплекс:
<https://org2.knuba.edu.ua/enrol/index.php?id=5044>

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти / Competencies of students of the educational program, which are formed as a result of assimilation of the educational component

Код/ Code	Зміст компетентності / Content of competence
Інтегральна компетентність / Integral competence	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю

	умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.
Загальні компетентності / General competences	
ЗК03	Здатність бути критичним та самокритичним.
ЗК04	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК06	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК07	Здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухомої активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності / Professional competences	
СК09	Здатність презентувати результати теоретичних та прикладних досліджень для фахівців та не фахівців.
Додаткові фахові компетентності / Additional to the profession of competence	
ДСКЗ	Здатність до розробки рекомендацій щодо формування планів розвитку населених пунктів, просторового планування та забудови міст.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти / Program results of students of the educational program, formed as a result of assimilation of the educational component

Код	Програмні результати
ПРН04	Мати навички професійної комунікації.
ПРН06	Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.
ПРН16	Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.
ДПРН03	Вміти розробляти рекомендації щодо формування планів розвитку населених пунктів, просторового планування та забудови міст.

Зміст курсу / Course content

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет, зміст дисципліни, її зв'язок з іншими профілюючими та загальноосвітніми дисциплінами. Нові законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в будівництві..

Тема 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки. Соціальні та техногенні небезпеки, їхні наслідки.

Тема 3. Організація безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних одиниць у надзвичайній ситуації

Тема 4. Організація служби охорони праці в будівельній організації. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці. Розслідування нещасних випадків.

Тема 5. Атестація робочих місць за умовами праці.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Фонд соціального страхування України (ФСС). Управління, основні завдання і функції, права, обов'язки та відповідальність ФСС. Фінансування ФСС.

Тема 7. Метеорологічні умови виробничого середовища. Гігієнічне нормування параметрів мікроклімату виробничих приміщень. Шкідливі речовини в повітрі робочої зони.

Профілактика професійних отруєнь та захворювань. Виробничий пил, як професійна шкідливість.

Тема 8. Виробниче освітлення. Освітлення, як фактор охорони праці. Шум, інфра та ультра звук. Вібрація. Метрологічне забезпечення виміру шуму та вібрації.

Тема 9. Іонізуюче випромінювання. Електромагнітні поля та випромінювання. Захисне заземлення та занулення. Засоби індивідуального захисту та особистої гігієни.

Випромінювання оптичного діапазону. Класифікація лазерів за ступенями небезпечності лазерного випромінювання. Специфіка захисту від лазерного випромінювання.. надання першої долікарської медичної допомоги.

Тема 10. Основні поняття та складові пожежної безпеки. Системи забезпечення вибухопожежної безпеки будівельних об'єктів і споруд.

Змістовий модуль 3. Практичні заняття:

Робота №1: Дослідження метеорологічних умов в робочій зоні виробничих приміщень

Робота №2: Дослідження природного освітлення робочих місць у виробничих приміщеннях.

Робота №3: Вибір параметрів виробничого шуму. Дослідження засобів боротьби із шумом.

Робота №4: Дослідження ефективності захисного заземлення та занулення.

Робота №5: Надання першої долікарської допомоги потерпілому при ураженні електричним струмом

Індивідуальне завдання:

(тематика, зміст)

1. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці.
2. Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу.
3. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць.
4. Вимоги до санітарного контролю за станом повітря робочої зони.
5. Вимоги до засобів індивідуального захисту.
6. Особливості заходів електробезпеки на підприємствах галузі.

7. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції і кондиціонування повітря.
8. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук.
9. Державний пожежний нагляд.
10. Пожежна сигналізація і зв'язок. Засоби гасіння пожеж.
11. Пожежна безпека технологічного устаткування, електрообладнання, систем опалення, вентиляції. Протипожежні перешкоди.
12. Закон України „Про охорону праці”.
13. Організація служби охорони праці на виробництві. Організація навчання працюючих з безпеки праці, види інструктажів.
14. Основні поняття та складові пожежної безпеки.
15. Розслідування та облік нещасних випадків, профзахворювань і аварій.

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

У пп. 8 п. 3.3. Положення Про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті будівництва і архітектури, затвердженого Вченою радою КНУБА (протокол №9 від 26.06.2023 р.) визначено вимоги до самостійної роботи здобувача, а саме: Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння освітнього матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

До самостійної роботи здобувача належить: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовка до підсумкового контролю, науково-дослідна робота. Враховуючи тижневе навчальне навантаження здобувачів відповідно до навчального курсу, щотижнева самостійна робота має бути в межах 16–30 годин.

Для забезпечення збалансованості самостійної роботи здобувача з матеріалом освітньої компоненти мінімальна кількість годин самостійної роботи розраховується виходячи з наступних норм часу:

Вид роботи	Кількість годин за нормами часу	Кількість за навчальним планом	Норми часу
опрацювання матеріалу лекцій	0,5 год на 2 год лекції	14 год.	3,5
підготовка до практичних занять	0,5 год на 2 год практичного заняття	16 год.	4
підготовка контрольної роботи	6 год	1	6
підготовка до заліку	6 год	1	6

Самостійна робота здобувача над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватися у бібліотеці КНУБА, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

Методи контролю та оцінювання знань/ Methods of control and evaluation of knowledge

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності / Academic Integrity Policy

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування / Attendance Policy

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю / Control methods

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачи можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений

відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проекту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни Distribution of points for the discipline with a form of test control екзамен

Поточне оцінювання			Інд. робота	Залік	Сума балів
Змістові модулі					
1	2	3			
10	10	20	30	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання

		норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю / Conditions of admission to the final test

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни/ Methodological support of discipline

Підручники та навчальні посібники

1. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. Підручник. К.: Каравела, 2018. 384 с.
2. Ткачук К.Н. та ін. Охорона праці: підручник. 2-ге вид., допов. і переробл. Кривий Ріг : Вид. центр КТУ, 2011. 326 с.
3. Вахонєва Т.М. Основи охорони праці в Україні. Київ: Дакор, 2019. 508 с.
4. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей. Навчальний посібник. За редакцією В.В. Сафонова К.: Основа, 2011. 480 с.
5. Основи охорони праці: Навчальний посібник для професійно-технічних навчальних закладів/Л. Е. Винокурова, М. В. Васильчук, М. В. Гаман. К.: Факт. 2005. 344 с.: іл.
6. Яремко З.М., Тимошук С.В., Третяк О.І., Ковтун Р.М. Охорона праці: навчальний. Посібник. За ред. проф. З.М. Яремка. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 374 с.
7. Психологія праці та її безпеки: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. За ред. д-ра

техн. наук, проф. Ткачука К. Н. Хмельницький : ХНУ, 2011. 135 с. : рис., табл.

8. Апостолук С.О., Джигирей В.С., Апостолук А.С., Соколовський І.А., Апостолук Б.О. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: Навч. посіб. К. : Знання, 2007. 215 с.

Нормативні ресурси/ Normative resources:

- 1) Закон України «Про охорону праці». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 01.06.2024).
- 2) Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text> (дата звернення: 01.06.2024).
- 3) Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.06.2024).
- 4) Типове положення «Про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0316-07#Text> (дата звернення: 01.06.2024).
- 5) Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0141-93#Text> (дата звернення: 01.06.2024).
- 6) ДБН В 2.5-28-2018 Природне і штучне освітлення. URL : https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_2_5_28/1-1-0-1188 (дата звернення: 01.06.2024).
- 7) ДСТУ OHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги (OHSAS 18001:2007, IDT). URL : http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=27641 (дата звернення: 01.06.2024)..
- 8) ДСТУ OHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги (OHSAS 18001:2007, IDT). URL : <http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id> (дата звернення: 01.06.2024)..
- 9). ГОСТ 12.1.005-88 Система стандартов безопасности труда (ССБТ). Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны URL: http://online.budstandart.com/ru/catalog/doc-page?id_doc=6264 (дата звернення: 01.06.2024).
- 10). ДСанПіН 3.3.2-007-98 Державні санітарні правила і норми. Гігієнічні вимоги до організації роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин. URL : http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=6007 (дата звернення: 01.06.2024)..
- 11). ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va037282-99#Text> (дата звернення: 01.06.2024).
- 12). ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va039282-99#Text> (дата звернення: 01.06.2024).
- 13). ДСТУ ISO 11064-4:2009 Проектування центрів керування ергономічне Частина 4. Компонування та розміри автоматизованих робочих місць. URL : http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=26064 (дата звернення: 01.06.2024)..
- 14). ДСТУ 7950:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце при виконанні робіт стоячи. Загальні ергономічні вимоги. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=66665 (дата звернення: 01.06.2024)..
- 15). ДСТУ 8604:2015 Дизайн і ергономіка. Робоче місце для виконання робіт у положенні сидячи. Загальні ергономічні вимоги. URL : http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=71028 (дата звернення: 01.06.2024)..
- 16). ДСТУ Б А.3.2-13:2011 Система стандартів безпеки праці. Будівництво. Електробезпечність. Загальні вимоги (ГОСТ 12.1.013-78, MOD)

http://online.budstandart.com/ua/component/virtuemart/3_3/komiitety_ta_komiisi_610/naukovo-tekhniichniyi_6558/A.3.2-13-2011+27973-detail.html (дата звернення: 01.06.2024).

17). ДСТУ Б А.3.2-13:2011 Система стандартів безпеки праці. Стrojительство. Электробезопасность. Общие требования (ГОСТ 12.1.013-78, MOD) URL : http://online.budstandart.com/ru/catalog/doc-page?id_doc=27973 (дата звернення: 01.06.2024).

18). ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків, установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. URL : https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_b_v_1_1_36/5-1-0-1759 (дата звернення: 01.06.2024).

19). НПАОП 40.1-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. URL : https://dnaop.com/html/2029/doc-%D0%9D%D0%9F%D0%90%D0%9E%D0%9F_40.1-1.21-98 (дата звернення: 01.06.2024).

20). ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. URL : <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-88> (дата звернення: 01.06.2024).

21). ДСН 3.3.6.042-99. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. URL : https://dnaop.com/html/34094/doc-%D0%94%D0%A1%D0%9D_3.3.6.042-99 (дата звернення: 01.06.2024).

22). ДСанПіН 3.3.2-007-98 Державні санітарні правила і норми. Гігієнічні вимоги до організації роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин. URL : http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=6007 (дата звернення: 01.06.2024)..

Методичні праці / Methodical labours

1). «Основи охорони праці», Методичні вказівки до виконання контрольного завдання для студентів усіх спеціальностей, всіх форм навчання. О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, В.Т. Кравчук, С.В. Федоренко, В.Г. Дзюбенко, К.: КНУБА, 2021. 41 с.

2). Методичні вказівки до виконання розділу «Охорона праці» в дипломних проектах (роботах) бакалаврів та магістрів інженерно-будівельних спеціальностей. О.Г. Вільсон, І.В. Клімова, В.Г. Дзюбенко, О.М. Гунченко, С.В. Федоренко. К.: КНУБА, 2021.

3). Методичні рекомендації та індивідуальні завдання до виконання самостійних робіт з дисципліни „ Основи охорони праці ” для студентів усіх спеціальностей і форм навчання. І.В. Клімова, В.Т. Кравчук, С.В. Федоренко, Ю.В. Човнюк, В.І. Ярас. К.: КНУБА, 2021.

Інформаційні ресурси / Informative resources

1) Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ : Бібліотечно-бібліографічні ресурси : Бібліографічний моніторинг. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.

2) Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Інтернет-сторінка. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

3) Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : Система каталогів і картотек. URL: http://www.nbuv.gov.ua/db/library_db.html.